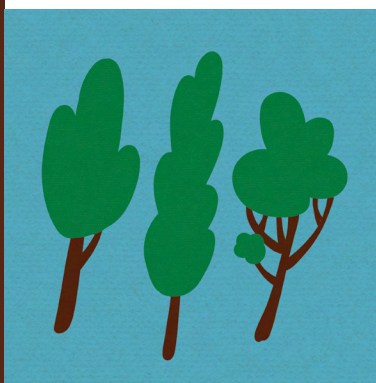

Sofia van Santen
& Judith Ligtvoet

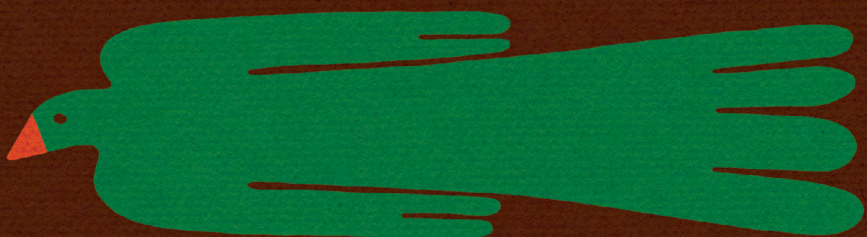

KANSRIJK OM DE HOEK

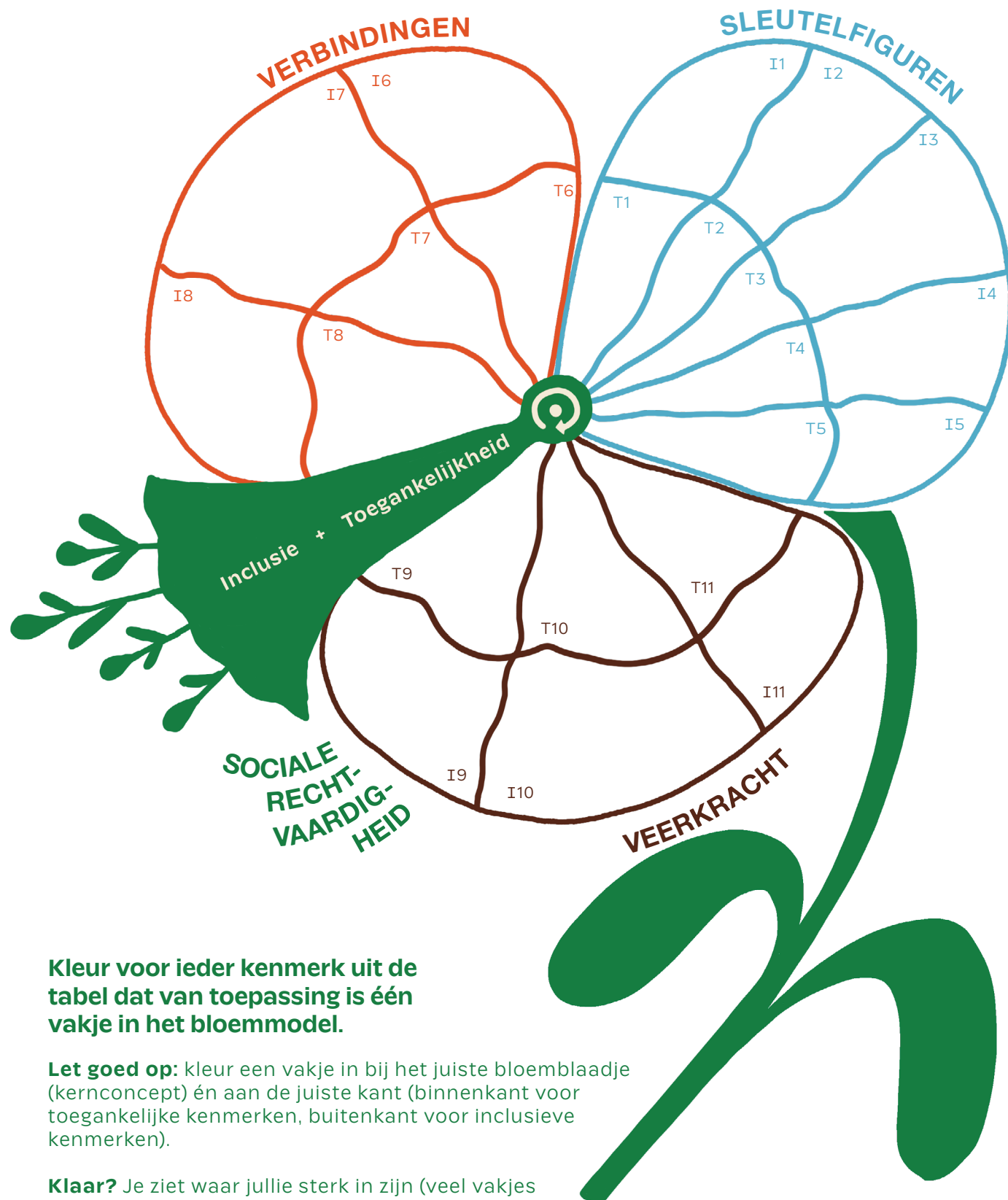
Samenwerken aan duurzame,
sociaal rechtvaardige leerecosystemen

WERKBLADEN

Bloemmodel voor leerecosystemen

Kleur voor ieder kenmerk uit de tabel dat van toepassing is één vakje in het bloemmodel.

Let goed op: kleur een vakje in bij het juiste bloemblaadje (kernconcept) én aan de juiste kant (binnenkant voor toegankelijke kenmerken, buitenkant voor inclusieve kenmerken).

Klaar? Je ziet waar jullie sterk in zijn (veel vakjes ingekleurd) en waar nog ontwikkelkansen liggen (weinig vakjes ingekleurd). Ook zie je of jullie vooral sterk zijn in het bevorderen van **toegankelijkheid** (binnenste vakjes), in het bevorderen van **inclusie** (buitenste vakjes), of in beide.

Verkenning

Leerecosysteem	1.
	2.
Sleutelfiguren	3.
	4.
Verbindingen	5.
	6.
Veerkracht	7.
	8.
Toegankelijkheid	9.
	10.
	11.
Inclusie	12.
	13.
	14.

Stap 3

ANALYSEER JE
LEERECOSYSTEEM

Tabel

Gebruik de tabel hieronder en het lege bloemmodel op het werkblad. In de tabel zie je per kernconcept verschillende kenmerken. Elk kenmerk is beschreven vanuit een toegankelijkheidsperspectief (linkerkolom) en een inclusieperspectief (rechterkolom). Het aantal kenmerken in de tabel komt overeen met het aantal vakjes in het lege bloemmodel.

- Bekijk per kernconcept de kenmerken in de tabel. Bepaal per kenmerk of het bij jullie van toepassing is: alleen in de linker- of rechterkolom, in beide kolommen, of helemaal niet.
- Zet een kruis bij de kenmerken die van toepassing zijn.
- Kleur voor ieder kenmerk dat van toepassing is één vakje in het lege bloemmodel op het werkblad.
- Alle kenmerken nagelopen? Bekijk de ingekleurde model om te bepalen hoe sociaal rechtvaardig jullie leerecosysteem nu is en waar nog ruimte voor verbetering zit.

Gericht op **toegankelijkheid**: Wij...

Gericht op **inclusie**: Wij...

Sleutelfiguren

- T1 Bieden rolmodellen die een werkveld of beroep representeren.
- T2 Bieden kennis en ondersteunen de ontwikkeling van vaardigheden waar de doelgroep anders moeilijk mee in aanraking komt.
- T3 Bieden praktische of materiële hulp (zoals leermaterialen, informatie, financiële hulp).
- T4 Besteden aandacht aan vervolgstappen en verwijzen kinderen door naar nieuwe leerervaringen.
- T5 Signaleren behoeften van kinderen in de groep en communiceren hierover met professionals van andere relevante organisaties.

Sleutelfiguren

- I1 Bieden rolmodellen die de doelgroep representeren in verschillende gedeelde identiteiten (zoals gedeelde cultuur, taal of levenservaring enz.)
- I2 Waarderen en benutten de kennis en talenten die kinderen meebrengen en zijn cultureel responsief. We zoeken naar verschillende perspectieven over onderwerpen en brengen deze in. We nodigen kinderen expliciet uit om hun thuistalen, culturele kennis en ervaringen in te brengen, en we benutten deze leerbronnen.
- I3 Zorgen voor een veilige, vertrouwde omgeving, bouwen aan vertrouwensrelaties met de kinderen. We versterken het zelfbeeld, zelfvertrouwen en handelingsvermogen van kinderen.
- I4 Ontwikkelen diverse programma's, gebaseerd op de interesses en persoonlijke relevantie van kinderen.
- I5 Professionaliseren op het gebied van inclusie/ vooroordelen/ kansenongelijkheid/sociale rechtvaardigheid. Wij leren van mensen die ons andere/nieuwe perspectieven laten zien.

Verbindingen

- T6 Zorgen voor een goede inhoudelijke aansluiting tussen schoolse activiteiten en buitenschoolse leeromgevingen (verbindingen tussen formele en non-formele leerwereld).
- T7 Creëren activiteiten waarbij kinderen op diverse, echte, betekenisvolle plekken schoolse kennis en vaardigheden kunnen opdoen en toepassen (gericht op het verhogen van relevantie van schoolse leerdoelen).
- T8 Bieden kinderen ervaringen die hen helpen om nieuwe opleidingen, beroepen en werelden te leren kennen die anders minder toegankelijk voor hen zouden zijn (verbreden horizon).

Verbindingen

- I6 Zorgen voor inhoudelijke aansluiting bij de leefwereld van kinderen zoals thuisomgeving, de wijk, de natuur (verbindingen tussen formele, non-formele én informele leerwereld).
- I7 Incluseren plekken uit de leefwereld van het kind (de wijk, het park, thuis) in het leerecosysteem en waarderen de leermogelijkheden op deze plekken (gericht op het verhogen van persoonlijke relevantie).
- I8 Creëren mogelijkheden voor kinderen om (op lange termijn) expert te worden op een bepaald gebied en deze expertise te delen en benutten in verschillende leerwerelden (versterken van handelingsvermogen).

Veerkracht

- T9 Zorgen voor duurzame samenwerkingen met gedeelde doelen en verantwoordelijkheden, en wederzijds vertrouwen tussen partners.
- T10 Richten onze samenwerkingen op aanbod vóór de doelgroep, vanuit de kwaliteit, kennis en expertise die wij/partners kunnen bieden.
- T11 Werken samen met partners die kunnen helpen om de doelgroep te bereiken

Veerkracht

- I9 Werken met onze partners expliciet aan sociale rechtvaardigheid.
- I10 Betrekken kinderen, families, of vertegenwoordigers van de gemeenschap als gelijkwaardige partners. Er is sprake van duurzame samenwerking en co-creatie op het gebied van doelen formuleren, het ontwerpen van activiteiten of het vormgeven van leerroutes.
- I11 Werken samen met lokale partners die de doelgroep vertegenwoordigen zodat het leerecosysteem lokaal en cultureel ingebed is.

Stap 4

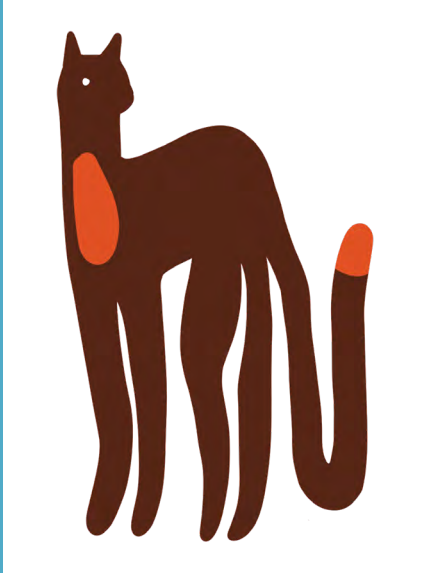
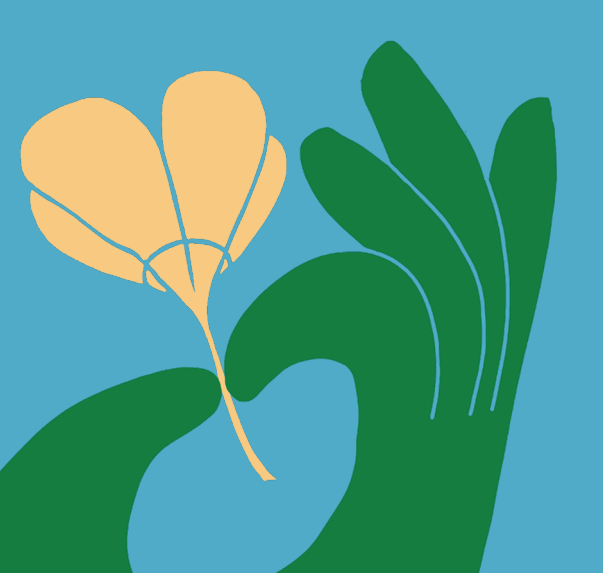
MAAK EEN
ACTIEPLAN

Kijk naar de mate waarin het **Bloemmodel** bij **stap 3** is ingekleurd en noteer je inzichten in de tabel hieronder. Kijk ook naar de vakken uit het bloemmodel die nog leeg zijn:

- Wat kun jij of je organisatie doen om hier stappen te zetten?
Bepaal waar je mee begint (wat heeft prioriteit en is haalbaar) en werk dit uit:
Wie of wat heb je hiervoor nodig, hoe betrek je die, welke concrete tussenstappen zijn nodig en op welke termijn wil en kun je dit realiseren?
- **Ga het gesprek aan met collega's of partners:** Herkennen zij de gekozen prioriteiten? Welke acties willen jullie gezamenlijk oppakken? Hoe verdelen jullie rollen en verantwoordelijkheden?
- Heb je het model zowel voor jezelf als voor je organisatie ingevuld?
Vergelijk de uitkomsten: waar zie je overeenkomsten en verschillen? Welke spanning of kans vraagt om actie?

	Krachten	Zwaktes	Mogelijke stappen
Sleutelfiguren			
Verbindingen			
Veerkracht			

Dit boekje bevat de werkbladen die bij het praktische werkboek horen.

KANSRIJK OM DE HOEK
Samenwerken aan duurzame,
sociaal rechtvaardige leeromgevingen.

Scan de QR-code hieronder voor toegang tot het volledige werkboek met uitleg, theorie en stapsgewijze instructies.

